

Memo

Aan:	Gemeenteraad
Van:	College van B&W
Team:	Projecten
Datum:	4 november 2025
Onderwerp:	Uitbreiding gemeentelijke monumentenlijst
Bijlage memo:	-
N.a.v. toezegging raad d.d.:	242

In mei 2025 hebben wij ingestemd met het voornemen tot plaatsing van onderstaande objecten en panden op de gemeentelijke monumentenlijst:

- 9 Oude stroompalen aan de Weerdijk te Nijeholtwolde + het bijbehorende transformatorhuisje aan de Heerenveenseweg te Oldeholtwolde.
- Karkien Blesdieke, Markeweg 89 Blesdijke

Het bouwhistorisch rapport en de waarde-stelling met redengevende omschrijving hebben van 4 juni t/m 16 juli ter inzage gelegen. Tijdens deze periode konden belanghebbenden een zienswijze indienen.

Er zijn geen zienswijzen ingediend. Daarom hebben wij de betreffende panden en stroompalen definitief op de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst. Hiertoe zijn wij bevoegd o.g.v. de Erfgoedverordening, paragraaf 3, artikel 5 lid 1.

De bijbehorende stukken zijn via de gemeentelijke website te raadplegen op de pagina www.weststellingwerf.nl/monumenten.

Daarnaast is de gemeentelijke monumentenlijst (waardevolle sporen uit ons verleden, beeldbepalend in onze omgeving) geactualiseerd en hebben wij de definitieve plaatsing bekend gemaakt.

Oproep: draag een gebouw of object aan voor de monumentenlijst

Met onze memo van 15 mei 2025 hebben we u geïnformeerd over ons besluit om inwoners mee te laten denken over welke gebouwen of objecten in onze gemeente zij beschermingswaardig vinden. Van 13 september tot 2 oktober konden inwoners een gebouw of object aandragen voor op de monumentenlijst. Dit kon digitaal en via een invulformulier op diverse locaties verspreid door de gemeente. De oproep is onder de aandacht gebracht tijdens de Open Monumentendag, de Westwijzer, gemeentelijke website, nieuwsbrief en social media.

Uitkomst

We hebben 31 suggesties ontvangen. Hier zaten ook panden bij die al een monumentenstatus hebben. Na een selectie zijn onderstaande suggesties overgebleven:

1. Voormalige Marechausseegebouw aan de Nieuweweg te Noordwolde-Zuid

2. Kasteel Olt Stoutenburght aan de Markeweg te Blesdijke

3. De houten woningen in de A. Veenstrastraat te Wolvega

4. Betonnen bruggetje in de Spangahoekweg te Spanga

5. Joodse begraafplaats aan de Schapendrift te Noordwolde

6. Blessebrugschans nabij de Blessebrug

Steunpunt Monumentenzorg kan de eerste vier objecten met hun waarderingssystematiek waarderen. Hiervoor wordt gebruikt gemaakt van systematiek die eerder is gebruikt in onze gemeente. Dit zorgt

voor 'juridische gelijkheid' met de eerder aangewezen panden en objecten, maar nu zal er ook extra aandacht zijn voor het 'verhaal' achter het pand.

Van de Joodse begraafplaats kan Steunpunt Monumentenzorg ook de waardering uitvoeren. Dit heeft het steunpunt eerder ook gedaan in de inventarisaties en waarderings in andere gemeenten (o.a. Opsterland, Noardeast-Fryslân).

Het college heeft het Steunpunt Monumentenzorg opdracht gegeven de 4 objecten en de Joodse begraafplaats te waarderen.

De Blessebrugschans is een ander verhaal. Op zich zou er archeologisch onderzoek/waardering kunnen plaatsvinden, maar het betreft hier eigenlijk een replica waar de archeologische waarden niet meer aanwezig zijn. Daarom heeft het college besloten de Blessebrugschans niet te laten beoordelen.

Kosten

Voor de vijf beoordelingen kan Steunpunt Monumentenzorg de waardering (in het bekende formulier) uitvoeren. De kosten hiervoor bedragen € 1.100 (excl. btw).

Mocht de waardering tot scores leiden die een status van gemeentelijk monument rechtvaardigen, dan zouden er op basis van de systematiek die de gemeente hanteert, ook redengevende omschrijvingen moeten worden gemaakt; dat kost per potentieel gemeentelijk monument € 330 (excl. btw).

De totale kosten komen maximaal op: € 1.100 + 5 x € 330 = € 2.750 (excl. btw).
Deze kosten komen ten laste van het Monumentenbudget (2025).

Verloting inzendingen

Op 22 oktober is onder alle stemmers een Museumjaarkaart verloot.

Samengevat

Naar aanleiding van toezegging 242 is de gemeentelijke monumentenlijst opnieuw tegen het licht gehouden. Inwoners konden potentiële monumenten (lees: wat zij beschermingswaardig vinden) aandragen. Dit heeft ertoe geleid dat vier objecten en een begraafplaats nader worden onderzocht om te bezien of deze monumentwaardig zijn, waarbij nu extra aandacht voor het verhaal erachter is.

Verhalen en gebeurtenissen zijn lastig te kwantificeren in 'scores' op een waarderingsformulier, maar kunnen wel een 'meerwaarde' geven aan het pand.

Los daarvan hebben we in juni twee nieuwe objecten aan gewezen als gemeentelijke monumenten.

Gelet op het bovenstaande heeft ons college voldaan aan de toezegging aan de raad.